2024/816

7.3.2024

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2024/816,

5. märts 2024,

milles käsitletakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 528/2012 artikli 23 lõikega 5 küsimusi, mis on seotud antikoagulantsete rodentitsiidide teise võrdleva hindamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrust (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist, ([1]) eriti selle artikli 23 lõike 5 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) 2021. aasta märtsis esitasid kõik pädevad asutused, kes olid saanud taotluse antikoagulandina toimiva rodentitsiidi (antikoagulantse rodentitsiidi) loa uuendamiseks, komisjonile mitu küsimust, mida tuleb nende biotsiidide võrdleva hindamise raames käsitleda liidu tasandil.

(2) Kõikide taotluse saanud pädevate asutuste esitatud küsimused olid järgmised.

a) Kas liidus lubatud rodentitsiidides sisalduvate toimeainete keemiline mitmekesisus on kahjulikes sihtorganismides resistentsuse tekke minimeerimiseks piisav?

b) Kas uuendamistaotluses märgitud eri kavandatud kasutusviiside ([2]) puhul on olemas alternatiivsed lubatud biotsiidid või mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid?

c) Kas olemasolevad mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid on piisavalt tõhusad?

d) Kas alternatiivsetel lubatud biotsiididel või mittekeemilistel alternatiividel on mingeid olulisi täiendavaid majanduslikke või praktilisi puudusi?

e) Kas alternatiivsetest lubatud biotsiididest või mittekeemilistest alternatiividest tulenev üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on oluliselt väiksem?

f) Kas mõne rodentitsiidides sisalduva antikoagulantse toimeaine puhul on üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale väiksem kui mõne teise sellise toimeaine puhul?

(3) Komisjon palus vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 artikli 75 lõike 1 punktile g Euroopa Kemikaaliametil (edaspidi „amet“) esitada nende küsimuste kohta oma arvamuse.

(4) Ameti biotsiidikomitee võttis 23. novembril 2022 vastu arvamuse põhjenduses 2 osutatud küsimuste a, b, c, d ja e kohta, mis on seotud antikoagulantsete rodentitsiidide võrdleva hindamisega.

(5) Põhjenduses 2 osutatud küsimusele f, mis on seotud antikoagulantsetes rodentitsiidides sisalduvate ainete riskiprofiilide võrdlemisega, vastas biotsiidikomitee pärast nende ainete heakskiidu teistkordse uuendamise taotluste esitamist. 7. juunil 2023 võttis biotsiidikomitee vastu muudetud arvamuse, mis hõlmas kõiki küsimusi ([3]) (edaspidi „biotsiidikomitee arvamus“).

([1]) ELT L 167, 27.6.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.
([2]) Need on biotsiidiregistris (R4BP) loetletud biotsiidide puhul lubatud kasutusviisid ning uutes uuendamistaotlustes loetletud kasutusviisid.
([3]) Arvamus ECHA/BPC/386/2023, 7. juuni 2023. Kättesaadav aadressil https://echa.europa.eu/regulations/biocidal-products-regulation/approval-of-active-substances/opinions-on-article-75-1-g.

(6) Küsimused a, b, d, e ja f on seotud keemiliste alternatiividega, samas kui mittekeemiliste alternatiivide puhul on asjakohased ainult küsimused b, c, d ja e.

(7) Komisjon palus 28. juunil ja 27. septembril 2023 liikmesriikide esindajatel avaldada alalises biotsiidikomitees oma arvamust biotsiidikomitee arvamuses esitatud järelduste kohta. Mitme liikmesriigi esindajad väljendasid muret seoses järeldusega, et mehaanilisi lõkse võib pidada siseruumides hiirte tõrje jaoks sobivaks antikoagulantsete rodentitsiidide alternatiiviks, kuna nende ametiasutuste sõnul põhineb see järeldus ainult ühel väliuuringul, mida ei saa pidada hiirte leviku eri võimaluste puhul asjakohaseks. Samas toetasid mõne liikmesriigi esindajad biotsiidikomitee järeldust, et selliste lõksude näol oleks tegemist tõhusa alternatiiviga. Komisjoniga võttis ühendust ka mitu sidusrühma, et jagada oma muret biotsiidikomitee arvamuses esitatud järelduste pärast, samas kui osad sidusrühmad olid nende järelduste suhtes toetavad. Komisjon võttis koosolekutel väljendatud eri seisukohad teadmiseks.

(8) Taotluse saanud pädevad asutused kõikides liikmesriikides peaksid võtma arvesse lisas esitatud teavet, et otsustada, kas määruse (EL) nr 528/2012 artikli 23 lõike 3 punktides a ja b sätestatud kriteeriumid on täidetud ning kas nad peaksid keelustama antikoagulantsete rodentitsiidide turul kättesaadavaks tegemise või kasutamise oma liikmesriigi territooriumil või sellist tegevust piirama.

(9) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise biotsiidikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 528/2012 artikli 23 lõike 3 kohaldamisel võtavad taotluse saanud pädevad asutused kõikides liikmesriikides arvesse lisas esitatud teavet seoses küsimustega, mis on komisjonile edastatud antikoagulantsete rodentitsiidide võrdleva hindamise kohta.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 5. märts 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Teave seoses küsimustega, mille liikmesriikide kõik taotluse saanud pädevad asutused on komisjonile edastanud antikoagulantsete rodentitsiidide teise võrdleva hindamise kohta

Kõik pädevad asutused, kes olid saanud taotluse antikoagulantse rodentitsiidi loa uuendamiseks, esitasid komisjonile järgmised küsimused, mida tuleb nende biotsiidide võrdleva hindamise raames käsitleda liidu tasandil.

a) Kas liidus lubatud rodentitsiidides sisalduvate toimeainete keemiline mitmekesisus on kahjulikes sihtorganismides resistentsuse tekke minimeerimiseks piisav?

b) Kas uuendamistaotluses märgitud eri kavandatud kasutusviiside puhul on olemas alternatiivsed lubatud biotsiidid või mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid?

c) Kas olemasolevad mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid on piisavalt tõhusad?

d) Kas alternatiivsetel lubatud biotsiididel või mittekeemiliste alternatiividel on mingeid olulisi täiendavaid majanduslikke või praktilisi puudusi?

e) Kas alternatiivsetest lubatud biotsiididest või mittekeemilistest alternatiividest tulenev üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on oluliselt väiksem?

f) Kas mõne rodentitsiidides sisalduva antikoagulantse toimeaine puhul on üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale väiksem kui mõne teise sellise toimeaine puhul?

Nende küsimustega seonduvad taotlustes märgitud kindlaksmääratud kasutusviisid, millele on osutatud määruse (EL) nr 528/2012 (edaspidi „biotsiidimäärus“) artikli 23 lõike 3 punktis a, on loetletud tabelis 1.

Tabel 1

Antikoagulantseid rodentitsiide käsitlevates loataotlustes märgitud kasutusviisid 2021. aasta 30. septembri seisuga ([1])

Kasutus-viisi number	Sihtorganism(id)	Kasutusvaldkond	Kasutajarühm(ad)	Kasutusmeetod
1	*Mus musculus* (koduhiir) (Võidakse lisada muid sihtorganisme)	Siseruumides	Tavatarbijad	Kasutusvalmis mürksööt (lahtise sööda korral kotikestes) kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas
2	*Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott)	Siseruumides	Tavatarbijad	Kasutusvalmis mürksööt (lahtise sööda korral kotikestes) kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas
3	*Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott) (Võidakse lisada muid sihtorganisme, välja arvatud koduhiir (nt uruhiired))	Väliskeskkonnas hoonete ümber	Tavatarbijad	Kasutusvalmis mürksööt (lahtise sööda korral kotikestes) kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas

([1]) Seda kuupäeva kasutati heakskiidetud toimeainete valimise ja lubatud toodete kohta teabe kogumise tähtpäevana Euroopa Kemikaaliameti biotsiidikomitee tehtava võrdleva hindamise raames.

Kasutus-viisi number	Sihtorganism(id)	Kasutusvaldkond	Kasutajarühm(ad)	Kasutusmeetod
4	*Mus musculus* (koduhiir) (Võidakse lisada muid sihtorganisme)	Siseruumides	Kutselised kasutajad	Kasutusvalmis mürksööt kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas
5	*Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott)	Siseruumides	Kutselised kasutajad	Kasutusvalmis mürksööt kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas
6	*Mus musculus* (koduhiir) *Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott)	Väliskeskkonnas hoonete ümber	Kutselised kasutajad	Kasutusvalmis mürksööt kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas
7	*Mus musculus* (koduhiir) *Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott)	Siseruumides	Eriväljaõppega kutselised kasutajad (kahjulike organismide tõrjujad)	Mürksööt: — kasutusvalmis mürksööt kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas; — kaetud ja kaitstud söödakohad – üksnes juhul, kui on lubatud Kasutusvalmis kontakttooted
8	*Mus musculus* (koduhiir) *Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott) *Arvicola terrestris* (mügri)	Väliskeskkonnas hoonete ümber	Eriväljaõppega kutselised kasutajad (kahjulike organismide tõrjujad)	Mürksööt: — kasutusvalmis mürksööt kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas; — kaetud ja kaitstud söödakohad – üksnes juhul, kui on lubatud; — otse urgu paigutatav kasutusvalmis mürksööt – üksnes juhul, kui on lubatud
9	*Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott) *Arvicola terrestris* (mügri)	Väliskeskkonnas avatud aladel Väliskeskkonnas prügilates	Eriväljaõppega kutselised kasutajad (kahjulike organismide tõrjujad)	— kasutusvalmis mürksööt kasutamiseks rikkumiskindlas söödamajas; — kaetud ja kaitstud söödakohad – üksnes juhul, kui on lubatud; — otse urgu paigutatav kasutusvalmis mürksööt – üksnes juhul, kui on lubatud

Kasutusviisi number	Sihtorganism(id)	Kasutusvaldkond	Kasutajarühm(ad)	Kasutusmeetod
10	*Rattus norvegicus* (rändrott)	Kanalisatsioon	Eriväljaõppega kutselised kasutajad (kahjulike organismide tõrjujad)	— Kasutusvalmis mürksööt, mis kinnitatakse või asetatakse söödamajja nii, et sööt ei puutuks kokku reoveega — kaetud ja kaitstud söödakohad – üksnes juhul, kui on lubatud
11	*Mus musculus* (koduhiir) *Rattus norvegicus* (rändrott) *Rattus rattus* (kodurott ehk mustrott)	Pidevalt väljapandava mürksöödana kasutamine (üksnes difenaakumi ja bromadiolooni puhul ([2]))	Eriväljaõppega kutselised kasutajad (kahjulike organismide tõrjujad)	— Rändrottide, kodurottide ja hiirte seire pidevalt väljapandava mürksööda abil

Küsimused a, b, d, e ja f on seotud keemiliste alternatiividega, samas kui mittekeemiliste alternatiivide puhul on asjakohased ainult küsimused b, c, d ja e.

1) **Keemiliste alternatiivide võrdleva hindamisega seotud küsimusi käsitlev teave**

Küsimus a: kas liidus lubatud rodentitsiidides sisalduvate toimeainete keemiline mitmekesisus on kahjulikes sihtorganismides resistentsuse tekke minimeerimiseks piisav?

Küsimuse a puhul kindlaks tehtud alternatiivsetel toimeainetel ei ole vastuvõetamatut mõju kahjulikele sihtorganismidele; eelkõige ei põhjusta need vastuvõetamatut resistentsust ega ristresistentsust, kuna see on vastavalt biotsiidimääruse artikli 4 lõikele 1 ja artikli 19 lõike 1 punkti b alapunktile ii üks toimeaine heakskiitmise kriteeriumidest.

Praegu on olemas kuus rodentitsiidide toimeainet, mille toimemehhanism erineb antikoagulantsete rodentitsiidide omast (α-kloraloos, fosfiini eraldav alumiiniumfosfiid, süsinikdioksiid, vesiniktsüaniid, maisitõlvikupulber ja kolekaltsiferool). 30. septembriks 2021 ei olnud aga ükski taotluse saanud pädev asutus andnud luba ühegi maisitõlvikupulbrit sisaldava biotsiidi jaoks ning taotluse esitamise tähtpäevaks 30. juuniks 2023 ei olnud selle toimeaine heakskiidu uuendamiseks esitatud ühtki taotlust. Seepärast on ainsad allpool kirjeldatud küsimuse b käsitlemisel kaalutud tooted, mis sisaldavad nõuetekohase alternatiivse toimeainena α-kloraloosi, fosfiini eraldavat alumiiniumfosfiidi, süsinikdioksiidi, vesiniktsüaniidi või kolekaltsiferooli, nagu on märgitud tabelis 2.

Komisjon märgib, et vähemalt kolme eri toimemehhanismiga eri keemiliste alternatiivide olemasolu nõue on kasutusviiside nr 4 ja 7 (ainult koduhiire, mitte aga rändroti ja koduroti jaoks) ja kasutusviisi nr 11 puhul täidetud ning seega on sihtorganismides resistentsuse tekke minimeerimiseks vajalik keemiline mitmekesisus nende kasutusviiside puhul piisav.

Teiste kasutusviiside puhul ei ole see nõue täidetud ning sihtorganismides resistentsuse tekke minimeerimiseks vajalik keemiline mitmekesisus on antikoagulantseid rodentitsiide kasutamata praegu ebapiisav.

([2]) Pärast rodentitsiidides sisalduvate antikoagulantsete toimeainete heakskiitude esimest uuendamist jäi pidevalt väljapandava mürksöödana kasutamine endiselt lubatuks üksnes eriväljaõppega kutselistele kasutajatele (kahjulike organismide tõrjujad) bromadiolooni ja difenaakumi puhul kohtades, kus sihtorganismide uuesti levimise tõenäosus on suur ning muud tõrjemeetodid on osutunud ebapiisavaks, nagu on märgitud heakskiitmise otsustes. Brodifaakumi, difetialooni või flokumafeeni kasutamiseks pidevalt väljapandava mürksöödana luba ei antud, kuna mittesihtloomade esmase ja teisese mürgistuse risk on suur.

Tabel 2

Antikoagulantsete rodentitsiidide kasutusviisid, mille jaoks olid 2021. aasta 30. septembri seisuga olemas alternatiivsed lubatud biotsiidid

Alternatiivja kasutusmeetod / Kasutusviisi number	α-kloraloos – mürksööt	Fosfiini eraldav alumiiniumfosfiid – fumigant (gaasi tekitav toode)	Süsinikdioksiid – lõks (süsinikdioksiidi-balloon)	Vesiniktsüaniid – fumigant	Kolekaltsiferool – mürksööt
Kasutusviis nr 1	Jah				
Kasutusviis nr 2					
Kasutusviis nr 3					
Kasutusviis nr 4	Jah		Jah		Jah
Kasutusviis nr 5					Jah
Kasutusviis nr 6					Jah
Kasutusviis nr 7	Ainult koduhiire jaoks		Ainult koduhiire jaoks	Jah	Jah
Kasutusviis nr 8		Liikide *R. norvegicus* (rändrott) ja *A. terrestris* (mügri) jaoks			Jah
Kasutusviis nr 9		Liikide *R. norvegicus* (rändrott) ja *A. terrestris* (mügri) jaoks			Jah
Kasutusviis nr 10					
Kasutusviis nr 11	Jah		Jah		Jah

Küsimus b: kas uuendamistaotluses märgitud eri kavandatud kasutusviiside puhul on olemas alternatiivsed lubatud biotsiidid või mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid?

Küsimuse b käsitlemisel kindlaks tehtud lubatud tooted sisaldavad heakskiidetud toimeaineid, mida peetakse kindlaksmääratud kasutusviiside puhul tõhusaks, kuna piisav tõhusus on vastavalt biotsiidimääruse artikli 19 lõike 1 punkti b alapunktile i üks loa andmise kriteeriumidest.

Tabelis 2 on antikoagulantsete rodentitsiidide iga kindlakstehtud kasutusviisi puhul märgitud, kas vähemalt ühes liikmesriigis on olemas vähemalt üks alternatiivne lubatud toode. Neist andmetest nähtub, et ehkki mõne kasutusviisi puhul on olemas alternatiivsed lubatud biotsiidid, ei ole need siiski saadaval antikoagulantsete rodentitsiidide kõikide kasutusviiside jaoks ega kõikides liikmesriikides.

Nõuetekohased keemilised alternatiivid on vähemalt ühes liikmesriigis olemas üksnes kasutusviiside nr 4, 7 (ainult koduhiire jaoks) ja 11 puhul, kuna üksnes nende kasutusviiside jaoks on olemas järgmised loa saanud tooted, millel on tõendatult piisav tõhusus: kasutusviisi nr 4 puhul tooted, mis sisaldavad α-kloraloosi, süsinikdioksiidi või kolekaltsiferooli; kasutusviisi nr 7 puhul tooted, mis sisaldavad α-kloraloosi või süsinikdioksiidi (ainult koduhiire jaoks), vesiniktsüaniidi või kolekaltsiferooli; kasutusviisi nr 11 puhul tooted, mis sisaldavad α-kloraloosi, süsinikdioksiidi või kolekaltsiferooli.

Fosfiini eraldavat alumiiniumfosfiidi sisaldavad tooted ei ole nõuetekohased alternatiivid, kuna ei ole olemas ühtki seda toimeainet sisaldavat, kasutusviisi nr 4, 7 või 11 jaoks loa saanud biotsiidi. Seepärast on fosfiini eraldavat alumiiniumfosfiidi sisaldavad tooted küsimuste c, d ja e vastustest välja jäetud.

Küsimus c: kas olemasolevad mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid on piisavalt tõhusad?

See küsimus ei ole seotud keemiliste rodentitsiididega.

Küsimus d: kas alternatiivsetel lubatud biotsiididel on mingeid olulisi täiendavaid majanduslikke või praktilisi puudusi?

Vesiniktsüaniidil on antikoagulantsete rodentitsiididega võrreldes kasutusviisi nr 7 puhul olulisi praktilisi ja majanduslikke puudusi. Vesiniktsüaniidi sisaldavad tooted on fumigandid, mille kasutamise tingimused on asjaomaste töötlejate ja kõrvalseisjate jaoks väga ranged. Fumigeerimist võib kasutada üksnes juhul, kui temperatuur on üle 12 °C.

Eeldatavalt on vesiniktsüaniidi kasutamine sellega seotud riskide leevendamise vajaduse tõttu ebaproportsionaalselt kulukas. Seega on vesiniktsüaniidil kasutusviisi nr 7 puhul olulisi majanduslikke ja praktilisi puudusi.

Süsinikdioksiidil on kasutusviiside nr 4 ja 7 (koduhiire tõrje) puhul olulisi majanduslikke ja praktilisi puudusi. Seadet, millesse süsinikdioksiidi lastakse, ei tohi kasutada äärmuslikel temperatuuridel ning see ei tohi kokku puutuda suure koguse veega. Seda on mõistlik kasutada üksnes kohtades, kus kahjurite levik ei ole ulatuslik. Lõkse on vaja sageli üle vaadata, et kõrvaldada surnud närilised ja lõksud uuesti töökorda seada. Seega tuleb lõkse korrapäraselt kontrollida ning sellega kaasnevad antikoagulantsete rodentitsiidide kasutamisega võrreldes kasutusviiside nr 4 ja 7 puhul teatavad lisakulud.

Kasutusviisi nr 11 puhul, kus hiirte ([3]) seire toimub pidevalt väljapandava mürksööda abil, ei ole aga süsinikdioksiidil antikoagulantsete rodentitsiidide kasutamisega võrreldes ühtki olulist majanduslikku ega praktilist puudust.

α-kloraloosi sisaldavatel biotsiididel ei ole kasutusviiside nr 4, 7 (ainult koduhiire jaoks) ja 11 puhul mingeid praktilisi ega majanduslikke puudusi, kui neid kasutatakse madala temperatuuriga keskkonnas (soovitatavalt temperatuuril alla 16 °C); samuti ei ole kasutusviiside nr 4, 7 ja 11 puhul selliseid puudusi kolekaltsiferooli sisaldavatel biotsiididel.

Küsimus e: kas alternatiivsetest lubatud biotsiididest tulenev üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on oluliselt väiksem?

Süsinikdioksiidist tulenev risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on kasutusviisi nr 11 puhul oluliselt väiksem kui antikoagulantsetel rodentitsiididel.

α-kloraloosist ja kolekaltsiferoolist inimeste tervisele tulenevat riski peetakse väiksemaks kui antikoagulantsete rodentitsiididega kaasnevat riski.

Keskkonnale avalduva riski puhul ei saa aga pidada kolekaltsiferoolist tulenevat riski oluliselt väiksemaks kui antikoagulantsete rodentitsiidide puhul, kuna on tuvastatud märkimisväärne esmase ja teisese mürgistuse risk.

([3]) Nõuetele vastavad tooted on lubatud ainult hiirte tõrjeks.

α-kloraloosi puhul on tõendeid selle kohta, et seda toimeainet sisaldavatest toodetest tuleneb esmase ja teisese mürgistusena avalduv risk loomade tervisele ([4]). α-kloraloosiga seotud keskkonnariski ja riski loomade tervisele metsloomade ja koduloomade esmase ja teisese mürgistuse tõttu hinnatakse ka heakskiidu uuendamise taotluse hindamise raames.

Seega ei saa järeldada, et kolekaltsiferoolist ja α-kloraloosist tulenev üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on kasutusviiside nr 4, 7 ja 11 puhul oluliselt väiksem kui antikoagulantsetel rodentitsiididel.

Küsimus f: kas mõne rodentitsiidides sisalduva antikoagulantse toimeaine puhul on üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale väiksem kui mõne teise sellise toimeaine puhul?

Komisjon märgib järgmist.

Inimeste tervisele avalduva riski puhul ei ole eri ainete järjestamine võimalik, sest kaudse kokkupuute riskide ohjamiseks võetavaid sobivaid riskivähendusmeetmeid kohaldatakse sarnasel viisil kõikide antikoagulantsete rodentitsiidide puhul.

Esimese põlvkonna antikoagulantsete rodentitsiidide (FGARid) üldine riskiprofiil on keskkonna seisukohast rühma tasandil parem kui teise põlvkonna antikoagulantsete rodentitsiidide (SGARid) oma. FGARid aga moodustavad väga väikese osa (alla 3,5 %) turulolevatest antikoagulantsetest rodentitsiididest, kuna need on järk-järgult asendatud tugevama toimega SGARidega, et lahendada järjest süvenevat probleemi, mis seisneb sihtorganismide resistentsuses FGARide suhtes.

2) **Mittekeemiliste alternatiivide võrdleva hindamisega seotud küsimusi käsitlev teave**

Küsimus a: kas liidus lubatud rodentitsiidides sisalduvate toimeainete keemiline mitmekesisus on kahjulikes sihtorganismides resistentsuse tekke minimeerimiseks piisav?

See küsimus ei ole seotud mittekeemiliste rodentitsiididega.

Küsimus b: kas uuendamistaotluses märgitud eri kavandatud kasutusviiside puhul on olemas mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid?

Teaduskirjanduses ja Euroopa Kemikaaliameti korraldatud sidusrühmadega konsulteerimise tulemusena on kõikide kindlaksmääratud kasutusviiside jaoks loetletud mitu mittekeemilist alternatiivi koos kirjeldusega (st elimineerimismeetmena liimiplaadid, mehaanilised lõksud, eluspüügilõksud, aukpüünised, elektrilised lõksud ja loomade otsene tõrje ning ennetusmeetmena elupaiga modifitseerimine, looduslike vaenlaste ligimeelitamine, hoonete kahjurikindlaks muutmine, kanalisatsioonimansetid, lasertõkked ja ultraheli kasutamine). Mõni neist alternatiividest on kasutatav üksnes ennetusmeetmena, teised aga elimineerimismeetmena või korraga nii ennetus- kui ka elimineerimismeetmena.

([4]) Vt komisjoni 23. juuni 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/1005, milles käsitletakse Prantsusmaa ja Rootsi esitatud lahendamata vastuväiteid biotsiidiperele Alphachloralose Grain loa andmise tingimuste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 (ELT L 168, 27.6.2022, lk 86, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1005/oj).
Komisjoni 24. juuni 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/1006, milles käsitletakse Prantsusmaa ja Rootsi esitatud lahendamata vastuväiteid biotsiidiperele „Alphachloralose Pasta“ loa andmise tingimuste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 (ELT L 168, 27.6.2022, lk 90, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1006/oj).
Komisjoni 23. juuni 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/1388, milles käsitletakse Prantsusmaa ja Rootsi esitatud lahendamata vastuväiteid biotsiidile Pat'Appât Souricide Canadien Foudroyant loa andmise tingimuste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 (ELT L 208, 10.8.2022, lk 7, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1388).
komisjoni 9. juuni 2023. aasta rakendusotsus (EL) 2023/1155, milles käsitletakse Prantsusmaa esitatud lahendamata vastuväiteid biotsiidile „Rapid Pro“ loa andmise tingimuste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 (ELT L 152, 13.6.2023, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1155/oj);
Komisjoni 9. juuni 2023. aasta rakendusotsus (EL) 2023/1157, milles käsitletakse Prantsusmaa esitatud lahendamata vastuväiteid biotsiidile Virazan loa andmise tingimuste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 (ELT L 152, 13.6.2023, lk 21, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1157).

Võrdleval hindamisel antikoagulantsete rodentitsiididega võrdlemisel käsitatakse nõuetekohasena selliseid mittekeemilisi alternatiive, mis on juba liidu turul ja mille puhul on olemas kättesaadaval teabel põhinevad usaldusväärsed tõendid selle kohta, et neist ei tulene probleeme seoses inimeste ja loomade ohutuse ning keskkonnaohutusega.

Kui välja arvata näriliste laskmine, mida mainiti Euroopa Kemikaaliameti läbi viidud avaliku konsultatsiooni käigus ning mis tekitab muret seoses inimeste ja muude mittesihtorganismide ohutusega, ei põhjusta eespool nimetatud olemasolevad elimineeriva või ennetava mõjuga mittekeemilised näriliste tõrje meetodid probleeme ning vastavad seega kõnealusele nõuetekohasuse kriteeriumile.

Küsimus c: kas olemasolevad mittekeemilised tõrje- ja ennetusmeetodid on piisavalt tõhusad?

Ühe väliuuringu ([5]) andmetest lähtuvalt loetakse mehaanilised lõksud, mida tavakasutajad, kutselised kasutajad ja eriväljaõppega kutselised kasutajad (kahjulike organismide tõrjujad) kasutavad hiirte tõrjeks hoonetes (kasutusviisid nr 1, 4 ja 7), olevat piisavalt tõhusad, kui need vastavad NoCheRo-suunistes ([6]) esitatud kriteeriumidele ja kasutajaid teavitatakse sellest, kuidas neid lõkse kasutada (nt õige sööda valik, selle korrektne asetus, piisav lõksude arv, lõksude kiire puhastamine pärast närilise lõksu langemist).

Muude alternatiivsete mittekeemiliste meetodite puhul ei olnud hindamine võimalik, kuna puuduvad vastavad tõhususandmed ja nende andmete hindamise suunised. Seepärast ei saa komisjon teha järeldusi selle kohta, kas kõnealused mittekeemilised alternatiivid on piisavalt tõhusad, ning sellest tulenevalt jäetakse need küsimuse d puhul vaatluse alt välja.

Küsimus d: kas mittekeemilistel alternatiividel on mingeid olulisi täiendavaid majanduslikke või praktilisi puudusi?

Mittekeemiliste alternatiivide oluliste majanduslike ja praktiliste puuduste hindamisel vaadeldi üksnes mehaanilisi lõkse, mis on ette nähtud hiirte tõrjeks hoonetes (kasutusviisid nr 1, 4 ja 7). Hindamisel keskenduti kasutajatasandile, mitte laiematele sotsiaal-majanduslikele aspektidele.

Sidusrühmadega konsulteerimise käigus saadi teatav ülevaade mehaaniliste lõksude majanduslikest ja praktilistest puudustest. Kuna mehaanilised lõksud on teatavates tööstusharudes laialdaselt kasutusel, võib eeldada, et mehaanilistel lõksudel, mis vastavad NoCheRo-suunistes esitatud kriteeriumidele hiirte tõrjeks hoonetes (kasutusviisid nr 1, 4 ja 7), ei ole kõnealuste kasutusviiside puhul rohkem majanduslikke ja praktilisi puudusi kui antikoagulantsetel rodentitsiididel.

Küsimus e: kas mittekeemilistest alternatiividest tulenev üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on oluliselt väiksem?

Mittekeemiliste alternatiivide oluline eelis on see, et nende puhul ei teki riski, et need põhjustavad mürgistust inimestel ega mittesihtorganismidel.

Nii mittekeemiliste alternatiivide kui ka antikoagulantsete rodentitsiidide puhul on olemas risk mõjutada mittesihtorganisme.

Sellise riski laad ja suurus sõltuvad konkreetse lõksu ehitusest (nt turvakasti olemasolu või puudumine ja selle tõhusus) ning kasutustingimustest (nt kasutamine siseruumides või väliskeskkonnas, üldsusele ligipääsetavas või piiratud ligipääsuga kohas).

NoCheRo-suunistes esitatud kriteeriumidele vastavate mehaaniliste lõksude puhul on komisjon jõudnud järeldusele, et sellistest mittekeemilistest alternatiividest tulenev üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale on oluliselt väiksem.

([5]) See väliuuring korraldati ühes külas asuvas põllumajandusettevõttes. Biotsiidikomitee jõudis järeldusele, et see uuring on kasutusviiside nr 1, 4 ja 7 jaoks representatiivne, kuid ei hõlma kõiki olukordi nende kolme kasutusviisi raames, samuti mitte kasutusviisi nr 11.

([6]) NoCheRo-suunised on avaldanud Saksamaa Keskkonnaamet (UBA) dokumendina „NoCheRo-Guidance for the Evaluation of Rodent Traps – Part A Break back/snap traps“. Need suunised põhinevad kriteeriumidel, mis on esitatud antikoagulantsete rodentitsiidide tõhususe hindamist käsitlevates biotsiidimäärusega soetud Euroopa Kemikaaliameti suunistes, ning mitmel selgroo murdva lõksu katsetamist käsitleval loomade heaolu standardil. On lisatud ka täiendavad lõksude tõhususe hindamise kriteeriumid ja meetodid, mida olemasolevad katsejuhendid ei hõlma. Kättesaadav järgmise lingi kaudu: NoCheRo-suunised näriliselõksude hindamise kohta|. Biotsiidikomitee võttis 1. detsembril 2021 vastu arvamuse, milles on jõutud järeldusele, et antikoagulantsete rodentitsiidide tõhususe kindlakstegemise kriteeriumid, mida on kirjeldatud määrusega (EL) nr 528/2012 seotud suunistes, on samad kui NoCheRo-suunistes nimetatud kriteeriumid. Kättesaadav järgmise lingi kaudu: Euroopa Kemikaaliameti arvamus näriliselõkse käsitlevate suunistega seotud küsimuste kohta.

Küsimus f: kas mõne rodentitsiidides sisalduva antikoagulantse toimeaine puhul on üldine risk inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale väiksem kui mõne teise sellise toimeaine puhul?

See küsimus ei ole seotud mittekeemiliste rodentitsiididega.